

Nastroje na rynku pracy w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Sytuacja w zakładach pracy.....	1
Oceny	1
Przewidywania.....	4
Bezpieczeństwo zatrudnienia	6
Ocena lokalnych rynków pracy	8

W pierwszej połowie lipca¹, jak co miesiąc, osoby pracujące zarobkowo, w tym pracujących w niepełnym wymiarze godzin, zapytaliśmy o obecną i przewidywaną sytuację w ich zakładach pracy oraz o poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i zagrożenia utratą obecnej pracy. Interesowały nas ponadto opinie wszystkich dorosłych respondentów na temat sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny

W pierwszej połowie lipca ponad dwie trzecie (68%) pracujących zarobkowo oceniło, że obecna sytuacja w ich zakładach pracy jest dobra, przy czym 13% uznało ją za bardzo dobrą, a zdecydowanie dominowali przekonani, że sytuacja jest po prostu dobra (55%). Co piąty respondent (20%) stwierdził, że jest ona „ani dobra, ani zła”. Negatywnie sytuację w swoim zakładzie pracy oceniło 10% badanych (z których 2% stwierdziło, że jest ona bardzo zła, a 8% uważało, że jest ona po prostu zła). Dwóch na stu (2%) pracujących zarobkowo uchyliło się od oceny.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (411) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

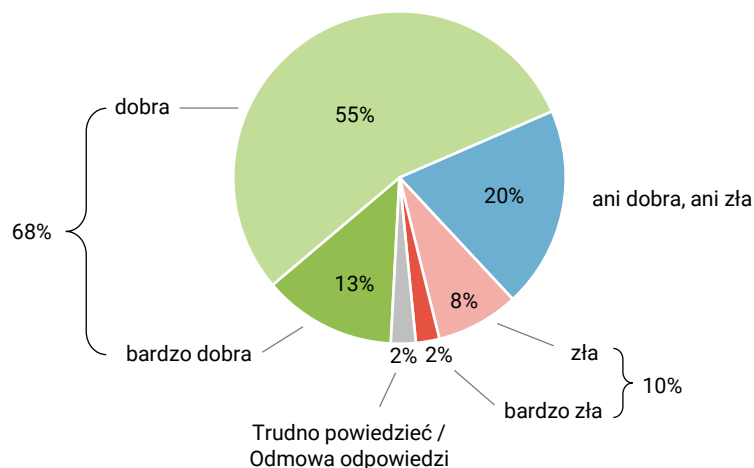
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 lipca 2024 roku na próbie liczącej 1076 osób (w tym: 61,9% metodą CAPI, 23,0% – CATI i 15,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=610)

Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy są znacznie lepsze niż w drugiej dekadzie czerwca – o 7 punktów procentowych przybyło pracujących zarobkowo oceniających, że jest ona dobra, o 5 punktów ubyło osób uważających, że obecna sytuacja w zakładzie pracy jest „ani dobra, ani zła”, a o 1 punkt zmniejszył się odsetek ocen negatywnych. Warto dodać, iż ostatnio tak duża część pracujących zarobkowo pozytywnie oceniała sytuację w swoich zakładach pracy w marcu 2020 roku, jeszcze przed wprowadzeniem pierwszych ograniczeń związanych z pandemią COVID-19.

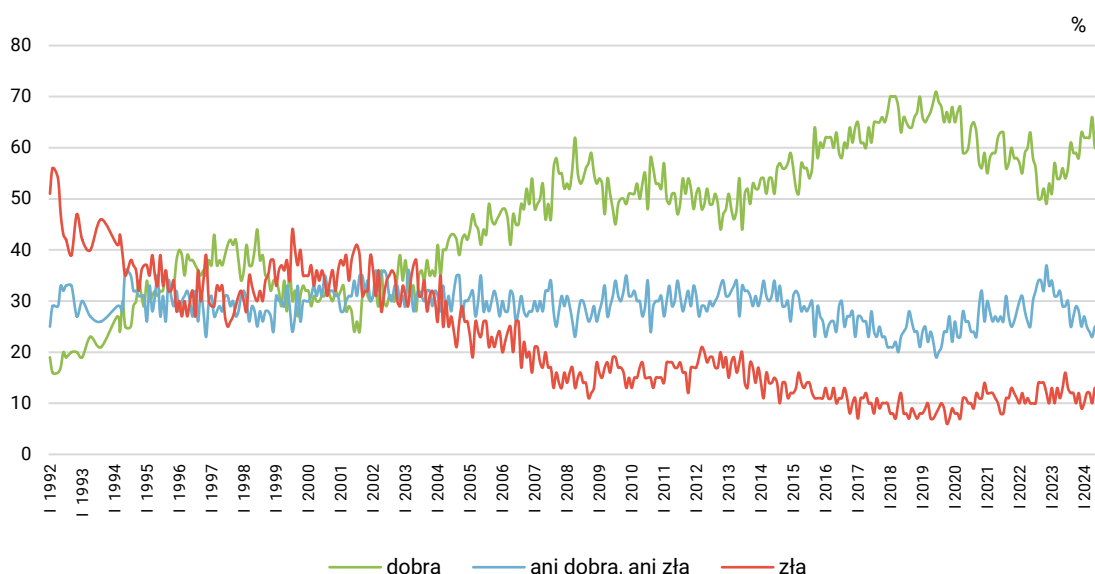
TABELA 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2023							2024						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
N*	597	561	580	605	643	610	544	579	570	615	611	601	599	610
	w procentach													
– dobra	54	56	61	59	59	58	63	62	62	62	66	60	61	68
– ani dobra, ani zła	29	30	25	27	29	28	25	27	25	24	23	25	25	20
– zła	16	13	12	12	10	12	9	10	12	12	10	13	11	10
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	1	1	3	2	2	2	2	1	2	2	1	2	3	2

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*

Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

W pierwszej połowie lipca, tak jak w poprzednich miesiącach, sytuację w swoim miejscu pracy wyraźnie gorzej niż badani pracujący w innych sektorach gospodarki postrzegali pracujący w prywatnym rolnictwie. W tej grupie pozytywnie oceniło ją 40% respondentów, kolejne 30% uznało, że jest ona „ani dobra, ani zła”, a blisko co czwarty (23%) uważał, że jest ona zła. Wśród pracujących poza prywatnym rolnictwem wyraźnie natomiast dominowały oceny pozytywne (zob. tabelę aneksową 1). W porównaniu z poprzednim badaniem² oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy najbardziej poprawiły się wśród pracowników spółek właścicieli prywatnych i państwa (o 15 punktów procentowych przybyło w tej grupie ocen pozytywnych, o 10 punktów ubyło przekonanych, że obecna sytuacja jest „ani dobra, ani zła”, a o 2 punkty zmniejszył się odsetek ocen negatywnych).

² Zob. komunikat CBOS „Nastroje na rynku pracy w czerwcu”, lipiec 2024 (oprac. B. Badora).

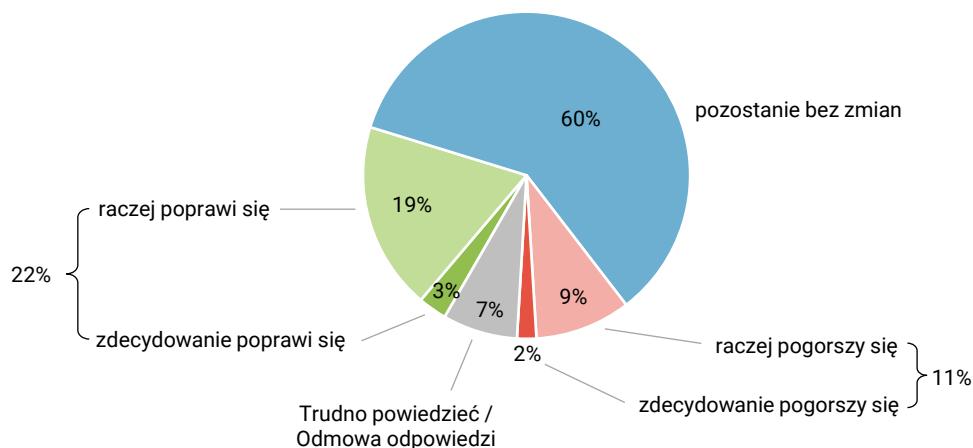
Przewidywania

W pierwszej połowie lipca trzy piąte (60%) pracujących zarobkowo wyraziło przekonanie, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy pozostanie bez zmian. Wśród pozostałych pytaných dwukrotnie więcej spodziewało się jej poprawy (22%), niż przewidywało pogorszenie (11%). Tak jak w poprzednich miesiącach respondenci spodziewający się zmian sytuacji na ogół nie uważali, że będą one duże (zdecydowanej poprawy oczekiwało 3% badanych, a zdecydowanego pogorszenia – 2%). Jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie nie udzieliło 7% ankietowanych.

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=610)

W lipcu, w porównaniu z drugą dekadą czerwca, prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy w ciągu najbliższego roku poprawiły się – o 4 punkty procentowe przybyło optymistów, o 2 punkty ubyło przekonanych, że pozostanie ona bez zmian, i o tyle samo punktów procentowych zmniejszyła się liczba pesymistów. Odsetek osób uchylających się od odpowiedzi na to pytanie pozostał taki sam jak w poprzednich czterech pomiarach.

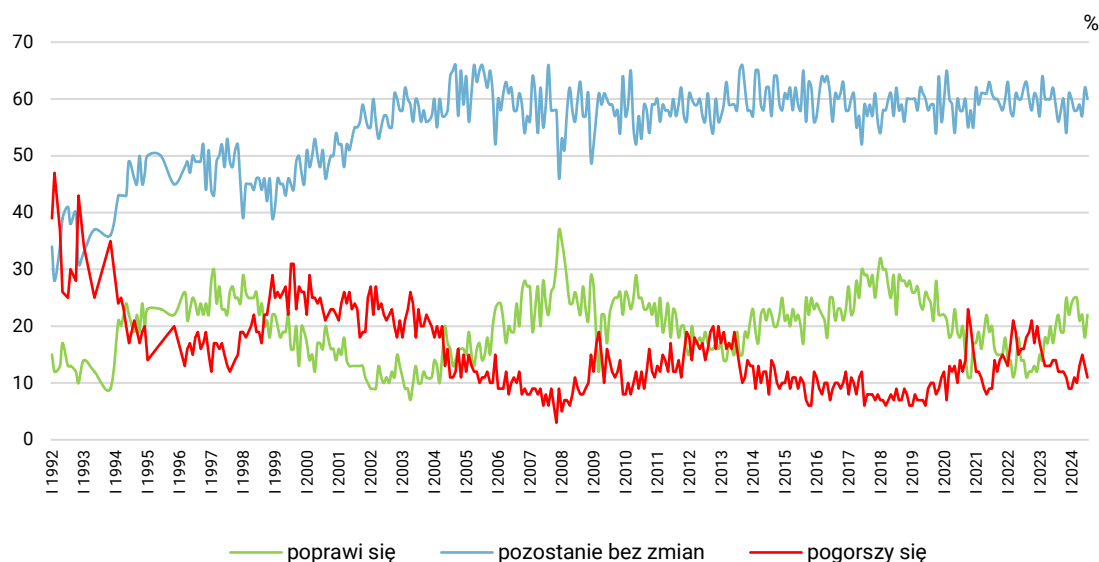
TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2023							2024						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	N*	597	561	580	605	643	610	544	579	570	615	611	601	599
w procentach														
– poprawi się	17	20	22	19	19	25	22	24	25	25	21	22	18	22
– pozostanie bez zmian	62	59	56	58	60	54	61	60	58	58	59	57	62	60
– pogorszy się	14	14	12	12	12	11	9	9	11	10	13	15	13	11
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	7	7	11	11	9	10	8	7	6	7	7	7	7	7

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

CBOS

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy wyraźnie różnicuje sektor gospodarki, w którym pracują badani. W lipcu – tak jak w poprzednich miesiącach – pesymistycznie na przyszłość swojego miejsca pracy najczęściej patrzą pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (41% z nich uważa, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w nich się pogorszy). Optymistą w tej grupie był natomiast tylko co dziesiąty badany (10%) – zob. tabelę aneksową 2.

Za odnotowane w lipcu polepszenie się prognoz wśród ogółu badanych odpowiada poprawa nastrojów w grupie pracowników spółek właścicieli prywatnych i państwa oraz ogółu pracujących w sektorze prywatnym poza rolnictwem. Natomiast w porównaniu z drugą dekadą czerwca³ minimalnie większy pesymizm w odniesieniu do przyszłości swojego miejsca pracy odnotowaliśmy wśród pracowników instytucji, urzędów czy zakładów całkowicie państwowych, samorządowych lub publicznych (także jednoosobowych spółek Skarbu Państwa) oraz wśród pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych.

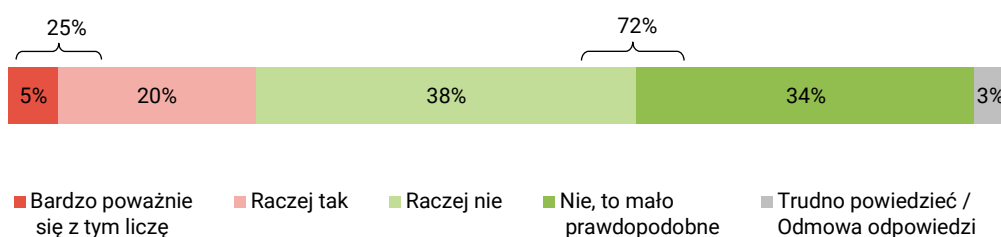
BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA

W pierwszej połowie lipca poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia utrzymywało się wśród badanych na poziomie z poprzedniego miesiąca. Co czwarty (25%, bez zmian) pracujący zarobkowo zadeklarował, że w mniejszym lub większym stopniu liczy się z możliwością utraty swojej obecnej pracy, tzn. zwolnienia, bankructwa, likwidacji zakładu pracy, gospodarstwa itp., a 72% nie brał tego pod uwagę (spadek o 1 punkt procentowy). Trzech na stu respondentów (3%) uchyliło się od odpowiedzi na to pytanie.

CBOS

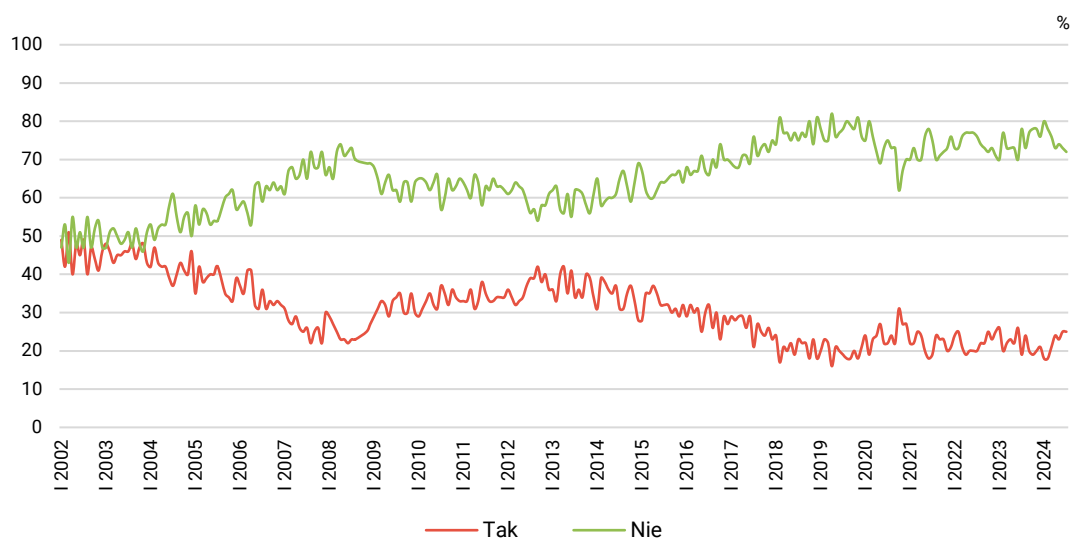
RYS. 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=610)

³ Zob. przypis 2.

RYS. 6. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (Nie). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo

TABELA 3

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2023							2024						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	N=597	N=561	N=580	N=605	N=643	N=610	N=544	N=579	N=570	N=615	N=611	N=601	N=599	N=610
	w procentach													
Bardzo poważnie się z tym liczę	7	6	6	3	4	4	4	3	4	5	4	6	7	5
Raczej tak	19	13	18	17	15	16	17	15	14	16	20	17	18	20
Raczej nie	40	40	39	39	44	38	36	40	39	41	38	35	39	38
Nie, to mało prawdopodobne	30	38	34	38	34	40	40	40	39	35	35	39	34	34
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	4	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	3	3

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

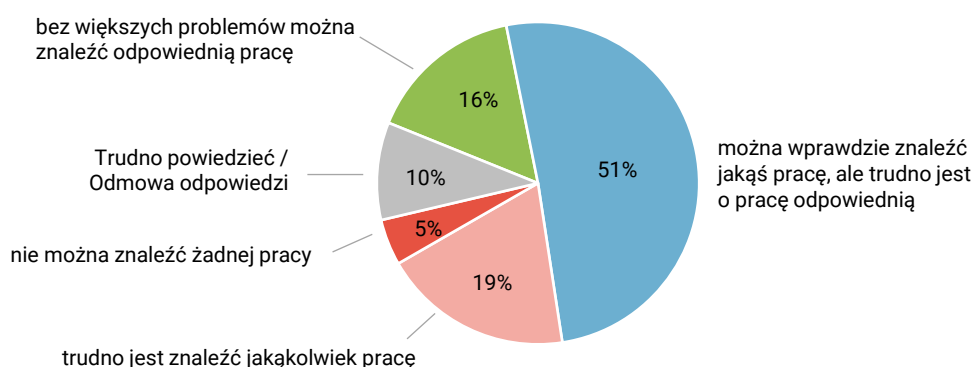
Mimo iż w tym miesiącu różnice rozkładów odpowiedzi badanych pracujących w różnych sektorach gospodarki i należących do różnych grup zawodowych okazały się nieistotne ze statystycznego punktu widzenia, to warto zauważyć, że najczęściej utratę swojej obecnej pracy, tzn. zwolnienie, bankructwo, likwidację zakładu pracy, gospodarstwa itp., za zdarzenie mało prawdopodobne uważają specjaliści średniego szczebla i technicy oraz rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin (po 46%), a na tle pracujących w innych sektorach gospodarki znacznie częściej takie przekonanie wyrażają pracujący w prywatnym rolnictwie (42%) – zob. tabelę aneksową 3.

OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

Od kwietnia br. rozkład ocen sytuacji na lokalnych rynkach pracy zmienia się nieznacznie. W lipcu, tak jak poprzednio, ponad połowa (51%) badanych uważa, że w ich miejscowości lub okolicy wprawdzie można znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią. W porównaniu z czerwcem nieznacznie ubyło przekonanych, że bez większych problemów można tam znaleźć odpowiednią pracę (16%, spadek o 2 punkty procentowe), a przybyło oceniających, że trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę (19%, wzrost o 1 punkt). Tak jak w poprzednim miesiącu co dwudziesty (5%) badany twierdzi, że w okolicy jego miejsca zamieszkania nie można znaleźć żadnej pracy. 10% respondentów uchyliło się od odpowiedzi na to pytanie.

CBOS

RYS. 7. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

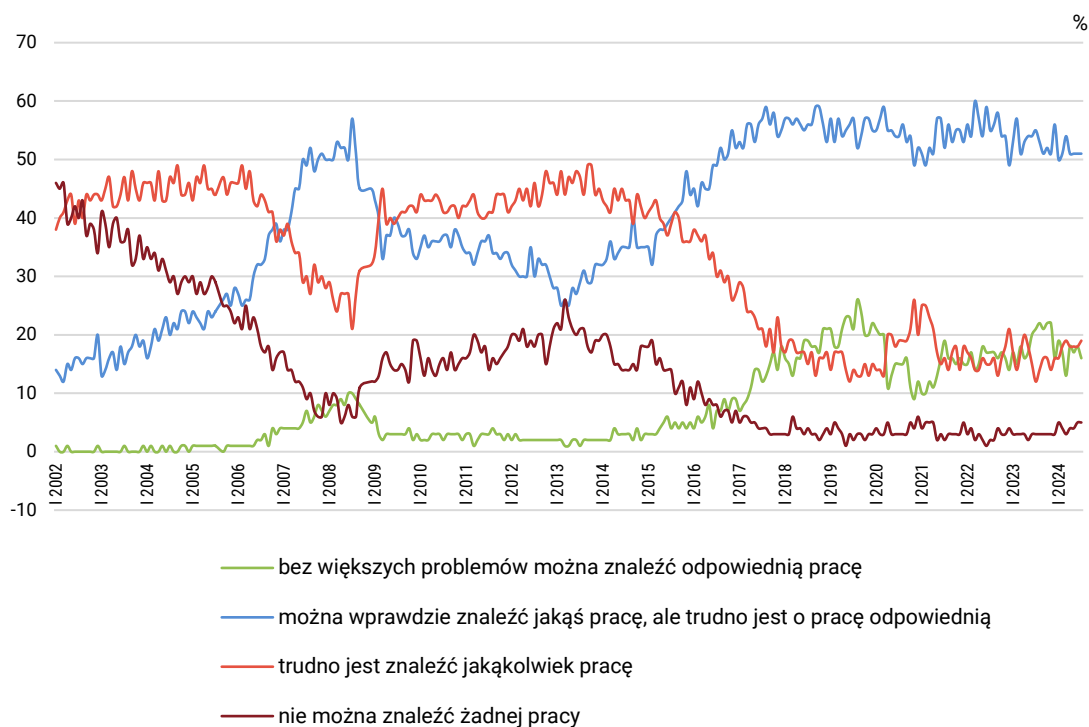

Procenty nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

TABELA 4

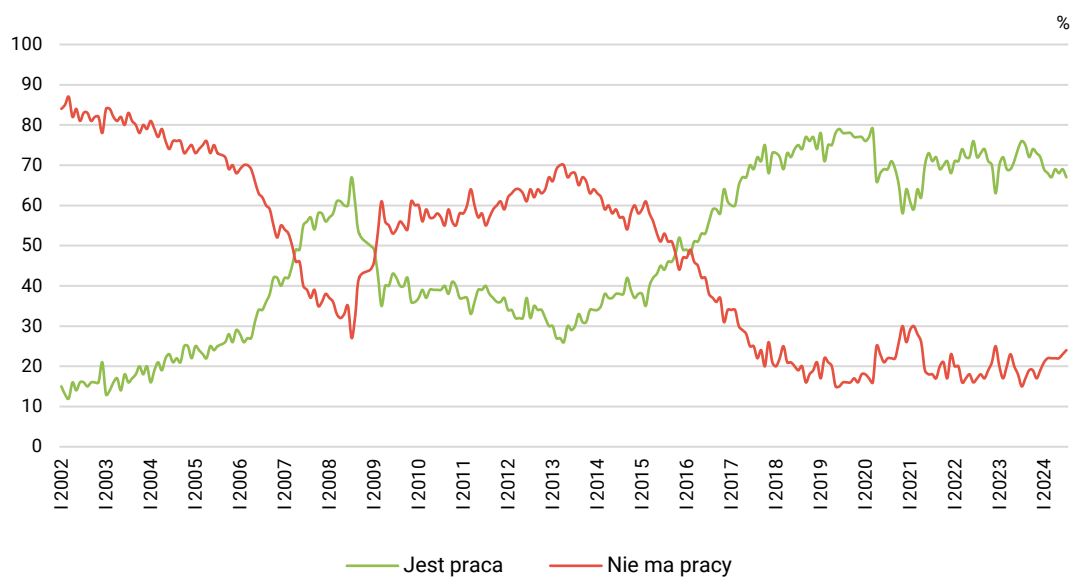
Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2023							2024						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	20	21	22	21	22	22	16	19	17	13	18	17	18	16
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	54	55	53	51	52	51	56	50	51	54	51	51	51	51
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	15	12	14	16	16	14	16	16	18	19	18	18	18	19
– nie można znaleźć żadnej pracy	3	3	3	3	3	3	3	5	4	3	4	4	5	5
Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	9	9	9	9	8	10	10	10	11	11	9	10	9	10

RYS. 8. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie*:

* Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

RYS. 9. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę” i „można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią” (Jest praca) oraz „trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę” i „nie można znaleźć żadnej pracy” (Nie ma pracy). Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

W lipcu oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy w największym stopniu różnicuje wielkość miejscowości, w której mieszkają badani. Najgorzej tę sytuację oceniają mieszkańcy wsi (8% z nich twierdzi, że w ich miejscowości lub w okolicy nie można znaleźć żadnej pracy, a kolejne 28%, że trudno jest tam znaleźć jakąkolwiek pracę), natomiast najlepiej – mieszkańcy co najmniej półmilionowych metropolii (34% z nich uważa, że bez większych problemów można tam znaleźć odpowiednią pracę, kolejne 48% jest zdania, że można wprawdzie znaleźć tam jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią, a nikt nie stwierdził, że nie można tam znaleźć żadnej pracy) – zob. tabelę aneksową 4.

Tak jak we wcześniejszych badaniach sytuację na lokalnych rynkach pracy lepiej oceniają mężczyźni niż kobiety. Mężczyźni przede wszystkim znacznie częściej niż kobiety wyrażają opinię, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć odpowiednią pracę (20% wobec 12%). Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni wskazują na ograniczenia w tym zakresie, a w szczególności znacznie częściej twierdzą, że w ich okolicy trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę, bądź że jest to całkowicie niemożliwe (27% wobec 19%).

W pierwszej połowie lipca, w porównaniu z drugą dekadą czerwca, wśród pracujących zarobkowo poprawiły się oceny obecnej sytuacji w ich zakładach pracy oraz prognozy dotyczące jej rozwoju w ciągu najbliższego roku. Natomiast na poziomie z poprzedniego pomiaru utrzymuje się poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i zagrożenia bezrobociem.

Wśród ogółu badanych od kwietnia br. dość stabilne są oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

Opracowała

Barbara Badora

TABELA 1

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		68	20	10	2	610
Płeć	Mężczyźni	67	20	12	1	332
	Kobiety	68	20	9	4	277
Wiek	18–24 lata	94	6			53
	25–34	66	22	10	2	127
	35–44	67	20	11	2	179
	45–54	59	25	14	2	151
	55–64	68	16	10	6	86
	65 lat i więcej	84	11	5		14
Miejsce zamieszkania	Wieś	64	19	13	4	253
	Miasto do 19 999	71	20	8	1	93
	20 000 – 99 999	70	20	8	2	104
	100 000 – 499 999	67	20	11	2	93
	500 000 i więcej mieszk.	74	20	4	2	68
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	78	15		8	38
	Zasadnicze zawodowe	61	28	9	1	119
	Średnie	65	23	11	1	197
	Wyższe	71	14	12	3	256
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	16	10	2	146
	Średni personel, technicy	69	16	6	9	56
	Pracownicy adm.-biurowi	75	12	11	1	78
	Pracownicy usług	65	26	7	3	87
	Robotnicy wykwalifikowani	64	27	9		100
	Robotnicy niewykwalifik.	81	5	11	3	38
	Rolnicy	40	32	20	8	38
	Pracujący na własny rach.	65	17	18		54
	Emeryci	30	70			5
	Uczniowie i studenci	100				7
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	66	16	13	5	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	15	9	1	118
	sekt. prywat. poza rolnict.	70	22	8	1	294
	prywatnym gosp. rolnym	40	30	23	7	44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	63	26	11		69
	Od 2000 do 2999 zł	63	22	12	3	87
	Od 3000 do 3999 zł	68	22	9	1	93
	Od 4000 do 5999 zł	74	15	10	1	107
	6000 zł i więcej	81	16	3		59
	Trudno powiedzieć	57	19	14	11	69
	Odmowa odpowiedzi	67	19	12	2	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	41	34		25
	Średnie	47	30	16	7	164
	Dobre	78	14	7	1	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	68	15	11	6	15
	Raz w tygodniu	67	18	13	3	167
	1–2 razy w miesiącu	77	11	13		83
	Kilka razy w roku	64	28	6	2	168
	W ogóle nie uczestniczy	69	18	11	1	165
Poglądy polityczne	Lewica	74	17	8	1	139
	Centrum	71	21	7	2	182
	Prawica	62	20	16	3	192
	Trudno powiedzieć	63	24	8	5	73

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		22	60	11	7	610
Płeć	Mężczyźni	21	62	10	7	332
	Kobiety	22	57	13	8	277
Wiek	18–24 lata	40	49	2	10	53
	25–34	21	62	12	6	127
	35–44	16	64	11	9	179
	45–54	18	59	16	7	151
	55–64	28	54	12	6	86
	65 lat i więcej	24	67	4	6	14
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	53	15	6	253
	Miasto do 19 999	20	64	6	10	93
	20 000 – 99 999	19	59	11	12	104
	100 000 – 499 999	16	67	10	7	93
	500 000 i więcej mieszk.	22	70	6	2	68
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	53	16	16	15	38
	Zasadnicze zawodowe	22	55	12	10	119
	Średnie	14	66	13	7	197
	Wyższe	22	64	9	5	256
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	69	7	2	146
	Średni personel, technicy	29	52	10	10	56
	Pracownicy adm.-biurowi	13	67	9	11	78
	Pracownicy usług	23	54	11	12	87
	Robotnicy wykwalifikowani	19	60	10	11	100
	Robotnicy niewykwalifik.	38	43	9	10	38
	Rolnicy	9	51	41		38
	Pracujący na własny rach.	26	56	15	3	54
	Emeryci		100			5
	Uczniowie i studenci	26	54		21	7
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	60	13	6	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	56	6	10	118
	sekt. prywat. poza rolnict.	21	63	8	8	294
	prywatnym gosp. rolnym	10	50	41		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	12	50	27	10	69
	Od 2000 do 2999 zł	29	50	16	5	87
	Od 3000 do 3999 zł	26	56	9	9	93
	Od 4000 do 5999 zł	27	62	8	3	107
	6000 zł i więcej	19	76	2	3	59
	Trudno powiedzieć	19	58	11	12	69
	Odmowa odpowiedzi	15	66	9	10	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	9	27	51	13	25
	Średnie	20	53	18	9	164
	Dobre	23	64	7	6	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	57	20	12	15
	Raz w tygodniu	21	60	14	5	167
	1–2 razy w miesiącu	26	51	12	11	83
	Kilka razy w roku	21	66	7	6	168
	W ogóle nie uczestniczy	21	60	12	7	165
Poglądy polityczne	Lewica	28	57	11	5	139
	Centrum	20	65	10	5	182
	Prawica	12	69	12	7	192
	Trudno powiedzieć	30	36	17	17	73

TABELA 3

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	20	38	34	3	610
Płeć	Mężczyźni	4	21	36	36	3	332
	Kobiety	6	19	41	32	3	277
Wiek	18–24 lata	2	36	29	29	4	53
	25–34	5	21	37	35	2	127
	35–44	5	21	39	32	3	179
	45–54	5	17	41	33	4	151
	55–64	5	11	39	42	3	86
	65 lat i więcej	8	18	39	35		14
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	20	40	33	3	253
	Miasto do 19 999	4	17	39	37	4	93
	20 000 – 99 999	5	22	39	28	6	104
	100 000 – 499 999	6	17	40	35	2	93
	500 000 i więcej mieszk.	3	25	29	43		68
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne		40	24	35		38
	Zasadnicze zawodowe	4	18	41	33	4	119
	Średnie	6	17	40	34	2	197
	Wyższe	5	20	37	34	4	256
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	19	37	38	2	146
	Średni personel, technicy	3	5	43	46	4	56
	Pracownicy adm.-biurowi	4	25	37	30	5	78
	Pracownicy usług	10	24	39	26	1	87
	Robotnicy wykwalifikowani	6	17	40	32	5	100
	Robotnicy niewykwalifik.	3	22	36	35	5	38
	Rolnicy		18	37	46		38
	Pracujący na własny rach.	8	26	40	24	1	54
	Emeryci		33	18	49		5
	Uczniowie i studenci		39	26	14	21	7
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	21	36	38	1	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	16	41	30	6	118
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	21	38	33	4	294
	prywatnym gosp. rolnym		21	37	42		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	5	29	29	36	1	69
	Od 2000 do 2999 zł	9	19	33	35	4	87
	Od 3000 do 3999 zł	5	16	57	23		93
	Od 4000 do 5999 zł	4	20	32	40	3	107
	6000 zł i więcej	5	17	27	50	1	59
	Trudno powiedzieć	7	21	38	31	3	69
	Odmowa odpowiedzi	2	19	44	29	7	125
Ocena własnych war. mater.	Złe	23	48	21	8		25
	Średnie	7	22	42	23	5	164
	Dobre	3	17	38	40	3	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	12	12	53	6	15
	Raz w tygodniu	6	24	36	32	1	167
	1–2 razy w miesiącu	5	20	40	34	1	83
	Kilka razy w roku	3	17	40	34	6	168
	W ogóle nie uczestniczy	5	19	37	36	3	165
Poglądy polityczne	Lewica	5	20	39	34	3	139
	Centrum	2	20	42	34	3	182
	Prawica	7	20	39	32	2	192
	Trudno powiedzieć	5	22	29	38	5	73

TABELA 4

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć / Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		16	51	19	5	10	1076
Płeć	Mężczyźni	20	50	16	3	10	506
	Kobiety	12	52	21	6	9	570
Wiek	18–24 lata	10	50	36	2	2	102
	25–34	17	64	14	4	2	166
	35–44	23	55	14	2	5	209
	45–54	19	51	20	2	8	176
	55–64	13	50	19	9	9	164
	65 lat i więcej	10	39	19	8	24	259
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	39	28	8	9	443
	Miasto do 19 999	9	62	20	3	6	154
	20 000 – 99 999	12	61	12	2	12	209
	100 000 – 499 999	14	61	14	3	8	152
	500 000 i więcej mieszk.	34	48	3		15	118
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	11	37	28	12	12	151
	Zasadnicze zawodowe	13	46	23	6	12	229
	Średnie	14	55	18	3	10	376
	Wyższe	22	55	14	2	7	320
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	51	10	3	5	151
	Średni personel, technicy	16	61	19		3	57
	Pracownicy adm.-biurowi	15	61	22	1	1	78
	Pracownicy usług	18	51	26	2	4	90
	Robotnicy wykwalifikowani	16	65	9	2	8	106
	Robotnicy niewykwalifik.	17	45	25	10	3	38
	Rolnicy	15	38	39	7		39
	Pracujący na własny rach.	25	51	13	4	8	54
	Bezrobotni	12	57	21	10		19
	Emeryci	10	41	18	8	22	303
	Renciści	12	45	28	3	12	35
	Uczniowie i studenci	7	59	29	2	3	52
	Zajmujący się domem i inni	6	55	24	5	9	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	60	17	2	4	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	49	20	3	4	118
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	56	14	2	5	294
	prywatnym gosp. rolnym	16	40	35	9		44
Dochody na jedną osobę	Do 1999 zł	16	50	24	4	6	152
	Od 2000 do 2999 zł	10	46	22	7	15	209
	Od 3000 do 3999 zł	16	53	14	5	12	156
	Od 4000 do 5999 zł	25	54	13	1	6	160
	6000 zł i więcej	33	51	6	3	7	70
	Trudno powiedzieć	14	41	29	10	6	140
	Odmowa odpowiedzi	9	59	18	1	12	190
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	44	37	9	7	61
	Średnie	8	49	24	6	13	349
	Dobre	21	52	15	4	8	666
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	57	13	10	10	46
	Raz w tygodniu	12	47	25	6	11	348
	1–2 razy w miesiącu	12	56	18	9	5	139
	Kilka razy w roku	18	53	16	4	10	274
	W ogóle nie uczestniczy	22	50	16	1	10	246
Poglądy polityczne	Lewica	22	53	16	3	7	220
	Centrum	18	53	17	4	8	283
	Prawica	13	52	20	5	11	392
	Trudno powiedzieć	12	42	24	9	13	146